

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Γνώμη επί του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού–Διαρθρωτικού Σχεδίου 2024

Σεπτέμβριος 2024

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Αμερικής 11 Αθήνα 106 72, Ελλάδα

www.hfisc.gr

T: +30 211 1039600

e-mail: hfisc@hfisc.gr

Αθήνα, 25 Σεπτεμβρίου 2024

Γνώμη επί των μακροοικονομικών προβλέψεων και παραδοχών του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού – Διαρθρωτικού Σχεδίου 2024

Το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο (ΕΔΣ), ως ανεξάρτητος δημοσιονομικός φορέας σύμφωνα με τον Ν.4270/2014, αξιολογεί με σκοπό την υιοθέτηση τις μακροοικονομικές προβλέψεις και παραδοχές, στις οποίες στηρίζεται η πολυετής πορεία των καθαρών δαπανών του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού - Διαρθρωτικού Σχεδίου 2024 (ΜΔΣ 2024), όπως ορίζεται στους Κανονισμούς 2024/1263 (άρθρο 11 παρ. 2) και 473/2013 (άρθρο 4 παρ. 4) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).¹

Πρόκειται για την πρώτη γνωμοδότηση εντός του νέου πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ, που τέθηκε σε ισχύ στις 30 Απριλίου 2024, σχετικά με το ΜΔΣ της Ελλάδας.² Το νέο πλαίσιο βασίζεται σε ανάλυση των ιδιαίτερων κινδύνων ανά χώρα, διασφαλίζοντας τη συνεχή και εύλογη μείωση του λόγου χρέους προς ΑΕΠ. Οι καθαρές πρωτογενείς δαπάνες πλέον αποτελούν τη μοναδική λειτουργική μεταβλητή παρακολούθησης της δημοσιονομικής κατάστασης της χώρας, πάντα σε συμμόρφωση με τους κανόνες του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης της ΕΕ σχετικά με τις τιμές αναφοράς του 3% και 60% του ΑΕΠ για το έλλειμμα και το χρέος, αντίστοιχα.

Η παρούσα αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη:

(α) Το μακροοικονομικό και δημοσιονομικό σενάριο του ΜΔΣ 2024, όπως διαβιβάστηκε στο ΕΔΣ από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (ΥΠΕΘΟ) στις 12 Σεπτεμβρίου 2024 και τον τεχνικό διάλογο μεταξύ εμπειρογνομώνων του ΥΠΕΘΟ και του ΕΔΣ.

(β) Τα πιο πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία του ΑΕΠ της ελληνικής οικονομίας και των συνιστωσών δαπάνης του από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), τα οποία καλύπτουν το Α' εξάμηνο του τρέχοντος έτους.³

(γ) Τις προβλέψεις του Προγράμματος Σταθερότητας 2024 (ΠΣ 2024), καθώς και του Κρατικού Προϋπολογισμού 2024 (ΚΠ 2024).^{4,5}

(δ) Τις εαρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και προβλέψεις άλλων διεθνών και εθνικών φορέων για την εξέλιξη των βασικών μακροοικονομικών μεγεθών της ελληνικής οικονομίας.⁶

(ε) Τις προβλέψεις για την εξέλιξη του ΑΕΠ με βάση τα οικονομετρικά υποδείγματα του ΕΔΣ.

¹ Λεπτομερής ανάλυση των μακροοικονομικών και δημοσιονομικών εξελίξεων της ελληνικής οικονομίας με επιμέρους στοιχεία τεκμηρίωσης της παρούσας γνώμης θα περιληφθεί στην προσεχή εξαμηνιαία έκθεση του ΕΔΣ.

² Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου (ΕΕ L, 2024/1263, 30.4.2024), Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1264 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L, 2024/1264, 30.4.2024) και Οδηγία (ΕΕ) 2024/1265 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/85/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (ΕΕ L, 2024/1265, 30.4.2024).

³ [Ελληνική Στατιστική Αρχή, δελτίο τύπου, 6/9/2024.](#)

⁴ [Πρόγραμμα Σταθερότητας 2024](#)

⁵ [Κρατικός Προϋπολογισμός 2024 – Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών](#)

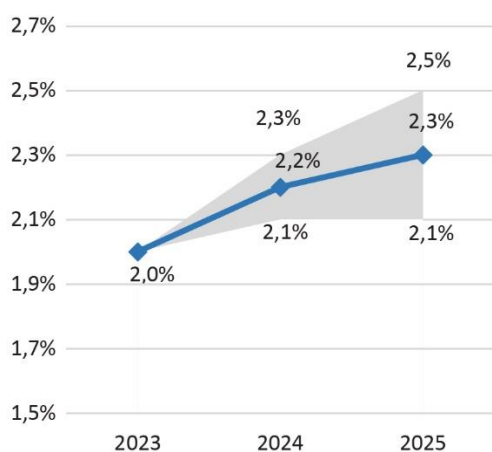
⁶ [Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εαρινές προβλέψεις 2024](#)

Μακροοικονομικές προβλέψεις

Οι μακροοικονομικές προβλέψεις του Υπουργείου Οικονομικών, στις οποίες βασίζεται το μεσοπρόθεσμο σχέδιο, για τον ρυθμό μεγέθυνσης του πραγματικού ΑΕΠ των ετών 2024 (2,2%) και 2025 (2,3%), βρίσκονται εντός του εύρους των προβλέψεων του ΕΔΣ (βλ. Διάγραμμα 1). Αξίζει να σημειωθεί ότι το ΕΔΣ αναθεωρεί ελαφρώς προς τα κάτω την πρόβλεψή του για το τρέχον έτος σε σύγκριση με αυτή του Απριλίου 2024 (2,3%, Γνώμη ΠΣ 2024), κυρίως λόγω της νέας χαμηλότερης εκτίμησής του για τη στατιστική επίδραση βάσης για το 2024 (0,5% αντί για 0,9%), και του βραδύτερου από τον αναμενόμενο ρυθμού μεγέθυνσης στις οικονομίες της ΕΕ.

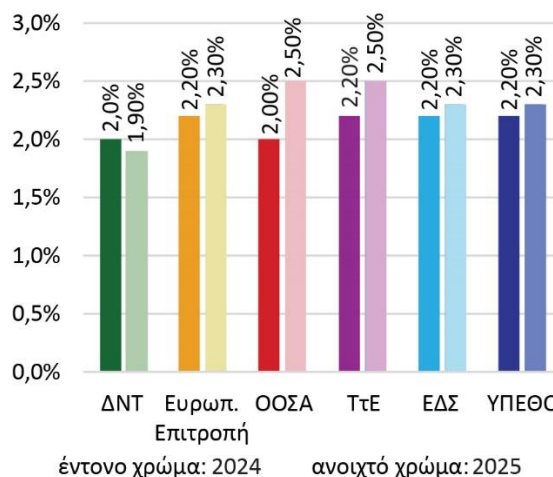
Οι παραπάνω προβλέψεις υποστηρίζονται περαιτέρω από τις αντίστοιχες διεθνών οργανισμών (βλ. Διάγραμμα 2). Ακόμα και οι πιο συντηρητικές προβλέψεις του ΔΝΤ είναι κοντά σε εκείνες του ΜΔΣ 2024, ενώ οι πρόσφατες προβλέψεις της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ, Ιούνιος 2024) για το 2025 είναι πιο αισιόδοξες από εκείνες του ΜΔΣ 2024. Στην ίδια κατεύθυνση, η πρόσφατη ανακοίνωση της ΕΛΣΤΑΤ αντανακλά τη συνέχιση της ισχυρής απόδοσης της οικονομίας κατά το Α' εξάμηνο του τρέχοντος έτους (2,2% σε ετήσια βάση), όμοια με εκείνη των εαρινών προβλέψεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ολόκληρο το 2024. Συμπερασματικά, οι προβλέψεις των περισσότερων οργανισμών υποστηρίζουν ισχυρά την προοπτική ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, με βασικό μοχλό τις επενδύσεις και την ιδιωτική κατανάλωση. Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθούν κάποιες αβεβαιότητες που θα μπορούσαν να ασκήσουν καθοδική πίεση στην ανάπτυξη κατά την περίοδο του ΜΔΣ και σχετίζονται κυρίως με εξωτερικούς κινδύνους.

Διάγραμμα 1: 2023-2025, Προβλέψεις ρυθμού ανάπτυξης του πραγματικού ΑΕΠ, ΕΔΣ

Πηγή: Οικονομικά υποδείγματα πρόβλεψης του ΕΔΣ. Σημείωση: Το γκρι χρώμα υποδεικνύει το εύρος των προβλέψεων.

Διάγραμμα 2: 2024 & 2025, Σύγκριση προβλέψεων ρυθμού ανάπτυξης του ΑΕΠ (ετήσια βάση)

Πηγές: 1. ΔΝΤ, World Economic Outlook (Απρίλιος 2024), 2. ΕΕ, European Economic Forecast (Μάιος 2024), 3. ΟΟΣΑ, Economic Outlook, Vol. 2023, No 115 (Μάιος 2024), 4. ΤτΕ, Έκθεση Νομισματικής Πολιτικής 2022-2023 (Ιούνιος 2024), 5. ΕΔΣ (Σεπτέμβριος 2024), 6. ΥΠΕΘΟ (Σεπτέμβριος 2024).

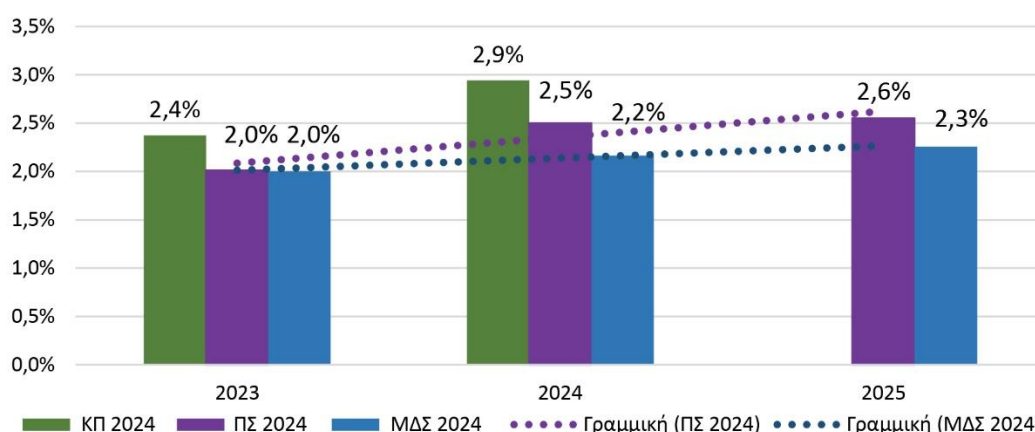
Το ΥΠΕΘΟ προέβη, αντίστοιχα με το ΕΔΣ, σε αναθεωρήσεις προς τα κάτω των προβλέψεών του για τα έτη 2024 και 2025, σε 2,2% και 2,3%, (βλ. Διάγραμμα 3) σε σύγκριση τόσο με το ΠΣ 2024 (2,5% και 2,6%, αντίστοιχα, Απρίλιος 2024) όσο και με τον ΚΠ 2024 (2,9% για το 2024, Νοέμβριος 2023).

Η αναθεώρηση αυτή αντικατοπτρίζει ένα πιο συνετό σενάριο αναφορικά με την εξέλιξη του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου και της εγχώριας ζήτησης. Παράλληλα, ενώ ο πληθωρισμός σταθεροποιείται, οι τιμές ενέργειας, υπηρεσιών και τροφίμων παραμένουν ευμετάβλητες. Οι υψηλότερες αυτές τιμές μπορούν να περιορίσουν τη καταναλωτική ζήτηση και να μειώσουν το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα, επηρεάζοντας περαιτέρω την οικονομική ανάπτυξη. Επιπλέον, η στατιστική επίδραση βάσης για το 2024, η οποία βασίζεται στην ανάπτυξη του τελευταίου τριμήνου του 2023, ήταν επίσης μικρότερη από την αναμενόμενη. Αξίζει να σημειωθεί ότι, οι προβλέψεις του ΜΔΣ 2024 βασίζονται σε στοιχεία για την ισχύη ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας στα δύο πρώτα τρίμηνα του 2024 (ιδιαίτερα για μεγάλους εμπορικούς εταίρους της χώρας, όπως η Γερμανία) ενσωματώνοντας στις προβλέψεις την αβεβαιότητα για την ανάπτυξη των κρατών μελών και της Ελλάδας με επίδραση στην ναυτιλία, τον τουρισμό και τις εξαγωγές αγαθών.

Συμπερασματικά, η προς τα κάτω αναθεώρηση της ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας για το τρέχον έτος από 2,5% τον Απρίλιο σε 2,2% τον Σεπτέμβριο, πιθανότατα αντικατοπτρίζει συνδυασμό αυτών των εξωτερικών και εσωτερικών παραγόντων. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι ο ρυθμός ανάπτυξης της Ελλάδας αναμένεται να παραμείνει σημαντικά πάνω από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης. Συγκεκριμένα, ο ρυθμός αυτός εκτιμάται σε 0,8% για το 2024, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την απόδοση του Α΄ εξαμήνου του 2024 να διαμορφώνεται ελαφρώς χαμηλότερη στο 0,6%.

Για όλη την περίοδο 2025-28 οι προβλέψεις κινούνται σε πιο συντηρητικό φάσμα με σταδιακή επιβράδυνση της ανάπτυξης. Κύριοι παράγοντες, όπως οι επενδύσεις που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) και η ιδιωτική κατανάλωση, θα χάσουν μέρος της δυναμικής τους. Οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής θα πρέπει να λάβουν υπόψη αυτές τις τάσεις βραδύτερου ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης, και να εντείνουν τις προσπάθειες για την τόνωση των επενδύσεων μέσω στοχευμένων διαρθρωτικών πολιτικών στην πλευρά της προσφοράς, οι οποίες θα βελτιώσουν την παραγωγικότητα και θα διευκολύνουν περισσότερες εξαγωγές αγαθών, αντίστοιχες με αυτές των υπηρεσιών.

Διάγραμμα 3: 2023-2025, Προβλέψεις ρυθμού ανάπτυξης πραγματικού ΑΕΠ, ΥΠΕΘΟ

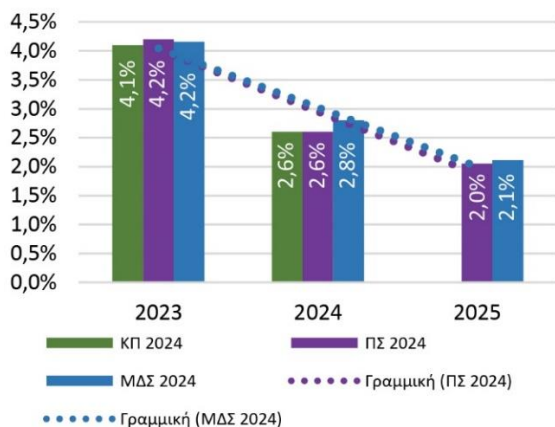

Πηγές: Υπουργείο Οικονομικών (ΥΠΕΘΟ): 1. Κρατικός Προϋπολογισμός 2024 (ΚΠ, Νοέμβριος 2023), 2. Πρόγραμμα Σταθερότητας (ΠΣ, Απρίλιος 2024), 3. Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό-Διαρθρωτικό Πρόγραμμα 2024 (ΜΔΣ, Σεπτέμβριος 2024), Επεξεργασία δεδομένων από ΕΔΣ.

Η βασική υπόθεση στην οποία στηρίζονται οι προβλέψεις του ΜΔΣ 2024 είναι η συνεχής μείωση του πληθωρισμού, στοχεύοντας στην ευθυγράμμιση με τον στόχο της ΕΚΤ (2,0%). Στο ΜΔΣ 2024, ο πληθωρισμός (Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή, ΕνΔΤΚ) για το 2024 προβλέπεται να μειωθεί στο 2,8% (βλ. Διάγραμμα 4). Η παραπάνω καθοδική πορεία του πληθωρισμού υποστηρίζεται και από τα τρέχοντα στοιχεία. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ, ο μέσος πληθωρισμός επιβραδύνθηκε στο 3,0% το Α΄ εξάμηνο του 2024 από 5,1% το Α΄ εξάμηνο του 2023. Για το 2025, ο πληθωρισμός αναμένεται να συνεχίσει πτωτικά στο 2,1%, σύμφωνα και με τις προβλέψεις του ΠΣ 2024. Για τα επόμενα χρόνια έως το 2028, ο πληθωρισμός προβλέπεται να σταθεροποιηθεί στο 2,2%–2,3%.

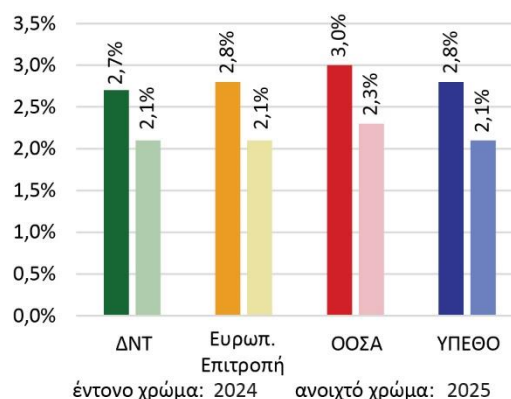
Οι παραπάνω προβλέψεις του ΜΔΣ 2024 για το 2024 και το 2025 είναι συνεπείς με εκείνες των διεθνών οργανισμών, οι οποίες κυμαίνονται μεταξύ 2,7%–3,0% για το 2024 και 2,1%–2,3% για το 2025 (βλ. Διάγραμμα 5). Ωστόσο, για το 2024 και σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο ΕνΔΤΚ στην Ελλάδα προβλέπεται υψηλότερος (2,8%) από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης (2,5%), με το 2025 να αποτελεί τη χρονιά όπου θα συγκλίνουν στο χαμηλότερο επίπεδο του 2,1%. Σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ΕΕ, η ελληνική οικονομία διανύει μια περίοδο εντονότερων πληθωριστικών πιέσεων. Πρόκληση παραμένει η πιθανή ανθεκτικότητα του ελληνικού πληθωρισμού σε σύγκριση με την ΕΕ. Στοχευμένες διαρθρωτικές παρεμβάσεις που αποσκοπούν στην ενίσχυση του ανταγωνισμού σε ορισμένους κλάδους της οικονομίας θα μπορούσαν να αμβλύνουν τις πιέσεις στις διαφορές με τον μέσο όρο πληθωρισμού της ΕΕ. Αυτό είναι υψίστης σημασίας και για την πραγματική ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας.

Διάγραμμα 4: 2023- 2025, Προβλέψεις πληθωρισμού (ΕνΔΤΚ), ΥΠΕΘΟ

Πηγές: Υπουργείο Οικονομικών (ΥΠΕΘΟ): 1. Κρατικός Προϋπολογισμός 2024 (ΚΠ, Νοέμβριος 2023), 2. Πρόγραμμα Σταθερότητας (ΠΣ, Απρίλιος 2024), 3. Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό-Διαρθρωτικό Πρόγραμμα 2024 (ΜΠΔΠ, Σεπτέμβριος 2024), Επεξεργασία δεδομένων από ΕΔΣ.

Διάγραμμα 5: 2024 & 2025, Προβλέψεις πληθωρισμού (ΕνΔΤΚ), ΥΠΕΘΟ και Διεθνείς Οργανισμοί

Πηγές: 1. ΔΝΤ, World Economic Outlook (Απρίλιος 2024), 2. ΕΕ, European Economic Forecast (Μάιος 2024), 3. ΟΟΣΑ, Economic Outlook, Vol. 2023, No 115 (Μάιος 2024), 4. ΤτΕ, Έκθεση Νομισματικής Πολιτικής 2022-2023 (Ιούνιος 2024), 5. ΕΔΣ (Σεπτέμβριος 2024), 6. ΥΠΕΘΟ (Σεπτέμβριος 2024).

Σύμφωνα με το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο βασίζεται το ΜΔΣ 2024, οι βασικοί μοχλοί ανάπτυξης για το 2024 και το 2025 είναι οι επενδύσεις, υποστηριζόμενες από τα κεφάλαια του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ), και η διατηρούμενη δυναμική της ιδιωτικής κατανάλωσης, λόγω ευνοϊκών συνθηκών στην αγορά εργασίας.

Αναλυτικότερα, η δημόσια κατανάλωση μειώθηκε απότομα κατά 4,4% στο Α' εξάμηνο του 2024, αντανakλώντας την απόσυρση των περισσότερων μέτρων που είχαν ληφθεί για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης (βλ. Πίνακα 1). Από την άλλη πλευρά, η ιδιωτική κατανάλωση αυξήθηκε στο 2,0% στο Α' εξάμηνο και αναμένεται να διατηρήσει τη δυναμική της πορεία με ρυθμό ανάπτυξης 1,6% για το 2024 και 1,7% για το 2025. Επιπλέον, αναμένεται ότι τα κεφάλαια από το ΤΑΑ θα έχουν θετική επίδραση στον ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου, με προβλεπόμενη αύξηση 6,7% για το 2024 και 8,4% για το 2025, αν και με πιο συγκρατημένη πορεία σε σύγκριση με τις προβλέψεις του ΚΠ 2024 (15,1% για το 2024). Συγκεκριμένα, τα ποσά επιχορηγήσεων και δανείων που έχουν χορηγηθεί μέχρι στιγμής στην ελληνική οικονομία μέσω του ΤΑΑ ανέρχονται σε 17,21 δισ. ευρώ από τα συνολικά 35,95 δισ. ευρώ (16,32% ως ποσοστό του ΑΕΠ). Σε κάθε περίπτωση, το επίπεδο των επενδύσεων θα διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στην επίτευξη του νέου σεναρίου, με ιδιαίτερη έμφαση στα έργα που χρηματοδοτούνται από το ΤΑΑ. Η έγκαιρη και αποτελεσματική υλοποίηση του ΕΣΑΑ είναι απαραίτητη. Αξίζει να σημειωθεί ότι, το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών αναμένεται να συνεχίσει να μειώνεται αργά την περίοδο 2024-2025, παρά την παρατηρούμενη επιδείνωση τους πρώτους επτά μήνες του 2024, και παραμένει ένα από τα κύρια ζητήματα ανησυχίας, που θέτει σε κίνδυνο την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας.

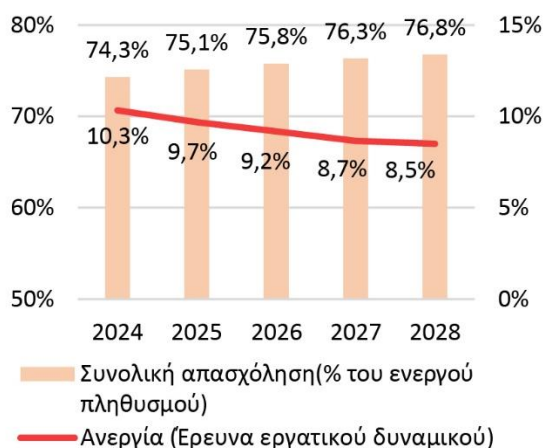
Πίνακας 1: Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη (% ετήσιες μεταβολές, σταθερές τιμές 2015)

	Κρατικός Προϋπολογισμός 2024	Πρόγραμμα Σταθερότητας 2024		Μεσοπρόθεσμο Διαρθρωτικό-Δημοσιονομικό Σχέδιο 2024		Α' εξάμηνο
Έτη	2024	2024	2025	2024	2025	2024
ΑΕΠ	2,9%	2,5%	2,6%	2,2%	2,3%	2,2%
Ιδιωτική κατανάλωση	1,3%	1,6%	1,6%	1,7%	1,6%	2,0%
Δημόσια κατανάλωση	-1,6%	0,7%	-2,5%	0,4%	0,0%	-4,4%
Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	15,1%	9,1%	14,4%	6,7%	8,4%	3,5%
Εξαγωγές αγαθών & υπηρεσιών	5,6%	3,7%	4,9%	4,2%	4,0%	-0,9%
Εισαγωγές αγαθών & υπηρεσιών	4,6%	3,5%	4,9%	3,8%	3,6%	6,4%

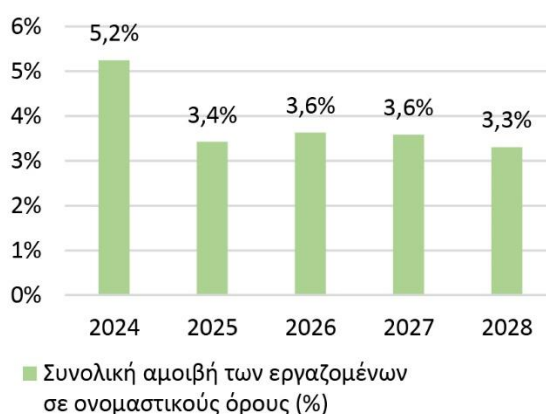
Πηγές: ΥΠΕΘΟ, ΕΛΣΤΑΤ, υπολογισμοί ΕΔΣ.

Η αγορά εργασίας, σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, παραμένει ανθεκτική, με αύξηση της απασχόλησης, αν και με επιβραδυνόμενο ρυθμό 1,2% το 2024 και 0,8% το 2025, και μείωση της ανεργίας (βλ. Διάγραμμα 6). Ωστόσο, βασικοί τομείς της ελληνικής οικονομίας, όπως ο τουρισμός, οι κατασκευές και η γεωργία, έχουν αρχίσει να αναφέρουν αυξανόμενες κενές θέσεις και ελλείψεις σε εργατικό δυναμικό. Η αναντιστοιχία δεξιοτήτων και τα χαμηλά ποσοστά συμμετοχής δημιουργούν εμπόδια στην αξιοποίηση τμημάτων του διαθέσιμου εργατικού δυναμικού. Παρά το υψηλό επίπεδο ανεργίας και τις καλές προοπτικές απασχόλησης, υπάρχουν ενδείξεις ότι η πορεία της αγοράς εργασίας πιθανότατα θα παραμείνει περιορισμένη λόγω του κατακερματισμού της αγοράς. Οι ονομαστικές αποδοχές εξαρτημένης εργασίας αναμένεται να αυξηθούν, αν και με χαμηλότερο ρυθμό. Παραμένουν, όμως, σε επίπεδο που ξεπερνά τον πληθωρισμό, κυρίως λόγω ακαμψιών της αγοράς εργασίας και αυξήσεων τόσο του κατώτατου μισθού όσο και των μισθών του δημόσιου τομέα (βλ. Διάγραμμα 7).

Διάγραμμα 6: Απασχόληση - Ανεργία

Διάγραμμα 7: Συνολική αμοιβή εργαζομένων

Πηγές: ΥΠΕΘΟ (Σεπτέμβριος 2024), υπολογισμοί ΕΔΣ.

Κίνδυνοι – Αβεβαιότητες

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η πτωτική πορεία του πληθωρισμού αναμένεται να μειώσει το ύψος των επιτοκίων της ΕΚΤ, μειώνοντας το κόστος δανεισμού, ενισχύοντας την εμπιστοσύνη των αγορών και τελικά, βελτιώνοντας τις μακροοικονομικές επιδόσεις της οικονομίας. Το επίπεδο των επενδύσεων, ειδικά αυτών που χρηματοδοτούνται από το ΤΑΑ, θα συνεχίσει να παίζει καθοριστικό ρόλο στην επιτυχή υλοποίηση του νέου σεναρίου.

Μετά την επίτευξη ενός δημοσιονομικού πλεονάσματος 1,9% σε σχέση με στόχο 1,1% το 2023, αναμένεται η συνέχιση της συνετής δημοσιονομικής πολιτικής για τα επόμενα χρόνια 2025-2028, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί ένας ικανοποιητικός ρυθμός μείωσης του δημοσίου χρέους. Επιπλέον, η επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων για την ενίσχυση των επενδύσεων και την αναμόρφωση του φορολογικού συστήματος και η περαιτέρω αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας από τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης, είναι παράγοντες που θα λειτουργήσουν ευεργετικά στην ανάπτυξη του ΑΕΠ και μείωση του χρέους.

Από την άλλη πλευρά, οι κλυδωνισμοί που απορρέουν από την κλιματική αλλαγή, όπως οι φυσικές καταστροφές, που συχνά οδηγούν σε έκτακτες δαπάνες, θα μπορούσαν να θέσουν υπό αμφισβήτηση τον αναπτυξιακό δυναμισμό της ελληνικής οικονομίας τα επόμενα χρόνια. Η εκτίμηση των επιπτώσεών τους, ο σχεδιασμός και η αποτελεσματική υλοποίηση δημοσιονομικών παρεμβάσεων για όσους πλήττονται, χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η δημοσιονομική σταθερότητα, παραμένουν σημαντικές προκλήσεις. Στην ίδια κατεύθυνση η επιτάχυνση του ρυθμού των προγραμματισμένων μεταρρυθμίσεων, για τη μείωση του κατακεραματισμού της αγοράς εργασίας και την ενίσχυση της παραγωγικότητας, ώστε να ευθυγραμμιστεί με τις καλύτερες μισθολογικές προοπτικές, παραμένει πρόκληση. Επιπλέον, τα δημογραφικά στοιχεία δείχνουν ότι η ελληνική οικονομία θα αντιμετωπίσει δύο κύριες αβεβαιότητες: η πρώτη σχετίζεται με την πιθανή επιβράδυνση των μεσοπρόθεσμων αλλά και μακροπρόθεσμων ρυθμών μεγέθυνσης, και η δεύτερη με την αναμενόμενη αύξηση των κρατικών δαπανών λόγω της γήρανσης του πληθυσμού. Το δημογραφικό ζήτημα καθιστά αναγκαία την έγκαιρη λήψη μέτρων για την ανάσχεση του επερχόμενου αρνητικού σπινάλ στην οικονομία.

Στο εξωτερικό περιβάλλον, η συνέχιση της γεωπολιτικής έντασης και η πιθανή επιβράδυνση των οικονομιών της Βόρειας Ευρώπης, που είναι οι σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι της Ελλάδας, θα μπορούσαν να περιορίσουν την εξωτερική ζήτηση για αγαθά και υπηρεσίες. Κατά συνέπεια, θα μπορούσε να περιοριστεί η δυνατότητα της χώρας να χρηματοδοτήσει τυχόν πρόσθετα μέτρα δημοσιονομικής στήριξης, που μαζί με τα υφιστάμενα ελλείμματα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών (ακόμη και αν μειωθούν), αποτελούν μια ακόμη σημαντική πρόκληση.

Άρα απαιτείται επαγρύπνηση όσον αφορά τους εξωτερικούς κλυδωνισμούς και τις μακροοικονομικές αβεβαιότητες, ώστε να λαμβάνονται εγκαίρως τα κατάλληλα μέτρα. Είναι σκόπιμο να επιταχυνθεί ο ρυθμός των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στην αγορά αγαθών, υπηρεσιών και εργασίας, και είναι επίσης απαραίτητη η ανάληψη δράσης για την αντιστροφή των ισχυρών αρνητικών δημογραφικών τάσεων.

Με βάση τα ανωτέρω, το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο εγκρίνει τις μακροοικονομικές προβλέψεις και τις παραδοχές που βασίζεται η πολυετής πορεία των καθαρών δαπανών του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού-Διαρθρωτικού Σχεδίου 2024.

Εκ μέρους του ΔΣ του ΕΔΣ

Η Πρόεδρος

Αναστασία Μιαούλη

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

